

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VI

SLAVNOSTNA
SEJA

24. 6. 2013

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA

SLAVNOSTNA SEJA OB DNEVU DRŽAVNOSTI

(24. junij 2013)

UVOD

Protokolarna pravila Državnega zbora določajo, da Državni zbor priredi slavnostno sejo ob dnevu državnosti 25. junija in ob dnevu samostojnosti in enotnosti 26. decembra. Slavnostna seja traja največ pol ure. Govorniki na slavnostni seji so predsednik in podpredsedniki Državnega zbora. Na sejo so vabljeni visoki predstavniki Republike Slovenije in diplomatski predstavniki. Javnost lahko spremlja slavnostno sejo preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina seje postane pregledno dostopna v obliki sejnega zapisa.

Državni zbor slavnostno sejo zvočno posname. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo se izda v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapis slavnostne seje vsebuje vabilo na slavnostno sejo in besedilo seje, zapisano v prvi osebi.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. Slavnostna seja ob dnevu državnosti (24. junij 2013)

ISSN 2385-9490

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

VABILO

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije

Vas

ob dnevu državnosti

vabi

na slavnostno sejo Državnega zbora

v ponedeljek, 24. junija 2013, ob 20. uri
v veliki dvorani Državnega zbora Republike Slovenije,
Šubičeva 4, Ljubljana.

Vabilo velja za eno osebo.

Vstop z vabilom.

Državni zbor

VI. mandat

Slavnostna seja ob dnevu državnosti **24. junij 2013**

Slavnostni govornik: Janko Veber.....predsednik Državnega zbora

Slavnostna seja se je začela 24. junija 2013 ob 20. uri.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci, spoštovane ministrice, ministri, spoštovani visoki gostje, vsi prisotni, začeli bomo slavnostno sejo.

/ himna/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovani predsednik Republike Slovenije gospod Borut Pahor, spoštovana predsednica Vlade gospa mag. Alenka Bratušek, spoštovani predsednik Državnega sveta gospod Mitja Bervar, spoštovani predsednik Ustavnega sodišča gospod dr. Ernest Petrič, spoštovani predsednik Vrhovnega sodišča gospod Branko Masleša, cenjeni diplomatski zbor, spoštovani gostje, praporščak, zastavonoše, cenjene kolegice in kolegi, drage državljanke in državljani!

Začenjam slavnostno sejo Državnega zbora ob dnevu državnosti, državnem prazniku Republike Slovenije. Ta praznik, s katerim obeležujemo rojstni dan naše države, nas vsako leto znova spomni na trenutke pred dobrima dvema desetletjema, ko je narod dihal kot eno, ko smo zgodovino pisali skupaj in nerazdeljeni ter hkrati z velikimi pričakovanji zrlili v prihodnost. Dovolite mi, da ob tem izza govornice podam tudi nekaj svojih misli.

JANKO VEBER: Spoštovane državljanke in državljani, visoki gostje Republika Slovenija praznuje svoj 22. rojstni dan. Še nedolgo tega smo se komaj da postavljali na lastne, samostojne noge, danes po dveh pestrih, dinamičnih in razvoja polnih desetletjih pa že krepko korakamo v polnoletnost.

Na dan državnosti, ki je nedvomno osrednji državni praznik, s katerim se državljanke in državljani tudi najbolj poistovetimo, se običajno oziramo v preteklost. Ob tem se pogosto, največkrat sicer idealizirano, spominjamo zaporedja dogodkov, ki so nas pripeljali do lastne države. O procesu osamosvajanja je bilo izrečenih že mnogo besed, redkokdaj pa je bila v ospredje postavljena prav država kot taka. In čeprav je država pojav moderne dobe in je v svoji osnovi nastala predvsem iz političnih nagibov, pa

najrazličnejše oblike politične organiziranosti, ki so omogočale obstoj in razvoj človeške družbe, obstajajo že več tisoč let. Plemenske zveze, klani, primitivne lovske skupnosti ter prve predhodnice države, ki so se oblikovale na področju starodavnega Egipta, Mezopotamije, Indije in Kitajske dokazujejo človekovo pradžavo potrebno in željo po povezovanju, varnosti, organiziranju in izvajanju oblasti.

Država je postopoma postala gonilna sila razvoja in središče družbenega življenja. Kot osrednji družbeni pojav je tekom zgodovine zaposlovala in vznemirjala številne mislece in filozofe. S pojavom in razvojem moderne države so se njene naloge razširile in postale raznovrstne ter močno presegle njeno osnovno funkcijo zagotavljanja varnosti in skrbi za blaginjo. Danes je varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ena temeljnih funkcij moderne demokratične države. Med njene ključne naloge pa nedvomno sodijo tudi uresničevanje načela delitve oblasti, zagotavljanje pravne varnosti, socialne blaginje in pravične družbe ter skrb za gospodarski razvoj. Država je postala osrednji servis državljanov, ki naj bi omogočal zadovoljevanje njihovih interesov in potreb, pri čemer pa se za vse tesnejšim sodelovanjem s civilno družbo postopoma preobražamo v postmoderno državo, ko se gradijo nove vrednote, nove tradicije.

Spoštovani! Zlasti v času okoli dneva državnosti je pogosto moč slišati, da je bila slovenska država naš tisočletni sen, pa čeprav večji del svoje zgodovine nismo imeli niti jasnih predstav, kaj šele zamisli o lastni slovenski državi. Zelo jasne in nedvoumne ideje o združenju Sloveniji in pravici slovenskega naroda do samoodločbe, vključno s pravico do odcepitve in združitve z drugimi narodi, so se pojavile že sredi 20. stoletja. Šele okoliščine v osemdesetih letih, ki so v veliki meri otežile naše sobivanje v jugoslovanski federaciji, ko so se pojavili indici ogroženosti našega jezika in ko je bil ogrožen naš obstoj, so bile tiste, ki so nas prisilile v resno razmišljanje o naši samostojnosti. Kolaps komunističnega sistema in krepitev nacionalnega duha v vzhodni Evropi pa sta le še podžgala ideje o nujnosti

sprememb. Takrat smo bili dobesedno pahnjeni pred dilemo, kako naprej: ali vztrajati v večnacionalnih, večkulturnih okvirih federacije ali pa se podati na tvegano nepoznano pot samostojnosti. Kot številni narodi pred nami smo se tudi mi odločili, da izkoristimo priložnost in postanemo gospodarji na svoji zemlji. Odločili smo se, da bomo sami krojili svojo prihodnost ter sami odgovarjali za svoja dejanja.

Samostojna država, kateri ključni cilji so bili tudi gospodarska uspešnost, blagostanje in socialna enakost, je prav v tej dvorani leta 1991 postala resničnost. Ta nova resničnost nas je postavila pred nešteto, takrat tudi še neznanih izzivov, a kljub temu nam motivacije in optimizma ni manjkalo, kaj šele zmanjkalo. Naše vodilo so bili visoko postavljeni cilji, ki smo jih tudi uspešno in hitro uresničevali. Potem ko smo zapustili okvire skupne države, smo vse napore najprej usmerili v doseg mednarodnega priznanja, s čimer smo postali enakopraven del mednarodne skupnosti. Uspešno smo nadomestili izgubo takrat vitalnega in na prvi pogled nenadomestljivega jugoslovanskega trga. Z vso energijo smo se lotili vključevanja v evroatlantske integracije, vpeti v globalizacijske procese smo doživeli silovite tehnološke spremembe in bili priča izjemnemu razvoju.

Leto za letom smo dosegali zavirljive uspehe in veljali za najuspešnejšo tranzicijsko državo za evropsko zgodbo o uspehu. A gospodarska kriza, ki je v zadnjih letih zajela globalno gospodarstvo, je močno prizadela tudi nas. Brezsramno je razkrila vse pomanjkljivosti in neustreznosti globalnih finančnih trgov ter prevladujočih neoliberalnih ekonomskih smernic. Najbolj silovito je pravzaprav udarila ravno po tistih, ki so zanjo še najmanj krivi. Vrsta podjetij je propadla, število brezposelnih je skokovito narastlo, življenjski standard je padel. Na prvi pogled se zdi, kot da smo se znašli v brezizhodnem položaju. Po letih uspehov se zdaj soočamo ne le z gospodarsko in socialno, pač pa tudi z moralno krizo.

Čutiti je, da se med državljankami in državljani širi prepričanje, da država ne deluje v njihovo dobrobit, predvsem pa da ne zagotavlja vsem enakih možnosti ter enakosti pred zakonom. Skoraj pregovorna slovenska nepripravljenost na strpen dialog in konsenz tako v politiki kot v družbi pa k izboljšanju tega vzdušja zagotovo ne bo pripomogla. Zato se lahko skupaj z državljankami in državljani upravičeno sprašujemo, kakšna bo naša prihodnost, kakšno državo sploh hočemo in kakšno državo potrebujemo. Predvsem glede slednjega se, spoštovani gostje, spoštovane poslanke in poslanci, upam, da strinjate z menoj, da nedvomno potrebujemo državo, katere aparat bo deloval v dobrobit državljank in državljanov. Potrebujemo državo, ki bo vključevala, priznavala in spoštovala različnost, ki bo na ustaven način zagotavljala blaginjo in človekove pravice ter temeljne svoboščine, državo, ki bo garant svobode tako

posameznikom kot tudi posameznim, na njen rob odrinjenim, družbenim skupinam. Ključna je skupna, enotna vizija o tem, kakšna naj bo smer razvoja slovenske družbe. Tudi sam sem sicer prepričan, da zmoremo več in da smo vse naštetu sposobni doseči sami. Verjamem tudi, da lahko s tem, da ponovno v ospredje postavljamo državljane, njihove interese in njihove potrebe ter za vključitvijo raznovrstne civilne družbe v procese odločanja povrnemo zapravljenemu zaupanju v različne državne institucije. Le tako bomo ponovno vzpostavili pozitiven odnos do lastne države in vrnili potrebno vero v predstavniško demokracijo, ki sta ključna tako za nadaljnji razvoj kot tudi za to, da si zagotovimo prijaznejšo in uspešnejšo prihodnost.

Spoštovani! Pričujoča kriza nas je opomnila, da se svet stalno in nezadržno spreminja, razgalila pa je tudi precejšnjo mero dvoličnosti Evropske unije, ki skuša neučakanost plenilskih mednarodnih finančnih trgov pomiriti ne glede na ceno, ki jo ob tem plačujejo njene članice, njene državljanke in državljane. Danes je Slovenija s strani Unije deležna precejšnjih, tudi pretiranih pritiskov, in to kljub dejstvu, da so v izhod iz krize vložena precejšnja in iskrena prizadevanja in da smo v preteklem letu v dialogu s socialnimi partnerji uspeli sprejeti nekaj pomembnih reform in ukrepov. Prav tako je tudi Državni zbor v minulih tednih opravil veliko in odgovorno nalogo ter z veliko večino sprejel pomembni ustavni spremembi. V ustavo je bilo na zadnji majski dan vneseno fiskalno pravilo in spremembe referendumске ureditve. Slovenija je zavezanost skupnim ciljem Unije dokazala že večkrat. Prav tako je bila vedno pripravljena pomagati in med prvimi je tudi izkazala pomoč Grčiji. Danes se ta pomoč žal kaže kot slabitev države, ki smo ji v dobri veri želeli pomagati, zato menim, da bi morali te rešitve ponovno preučiti. Slovenci smo že večkrat v zgodovini dokazali, da smo, znamo in zmoremo biti samozavestni. Prav to nam je velikokrat omogočilo preživetje in tudi danes, spoštovane gospe in gospodje, Slovenija lahko deluje kot stare, razvite članice Evropske unije – in če nam bo to omogočeno, tudi bomo. V zgodovini smo v Evropi že imeli zaveznike in prijatelje in tega si želimo, upam trditi, da tudi zaslužimo, tudi danes.

Spoštovani! Za vrnitev na pot uspeha bo potrebnega precej časa in potrpežljivosti, predvsem pa veliko razuma in konsenza, ki nam bo omogočil, da bomo predvsem navzven nastopali usklajeno, samozavestno in prepričljivo. Oblikovanja ambicioznega, a uresničljivega koncepta prihodnjega razvoja je nujno. Nadejam se, da bi nas zadani cilji in izzivi spet povezali in motivirali vsaj tako, kot nas je v preteklosti že motivirala želja po mednarodnem priznanju in članstvu v Uniji ter drugih pomembnih mednarodnih povezavah.

Spoštovane državljanke in državljani, spoštovani visoki gostje, poslanke in poslanci!

Ob polnem zavedanju, da moramo v teh trenutkih ostati z nogami trdno na tleh, me naše skupne pretekle izkušnje vendarle navdajajo z optimizmom. Ne nazadnje to z vsakodnevnimi prizadevanji dokazuje tudi na deset tisoče prostovoljcev, tako od gasilcev do krvodajalcev in še mnogih, mnogih drugih. Solidarnost, srčnost, predanost so ponovno vzdramljene vrednote.

Kriza je, a je premagljiva in premagamo jo lahko sami s svojimi lastnimi močmi in znanjem, zaupanjem, iskrenim medsebojnim spoštovanjem in sodelovanjem, predvsem pa z dialogom in odgovornim ravnanjem na vseh ravneh.

Iskrene čestitke ob dnevu državnosti!
/ aplavz/

/glasba/
/ aplavz/

/ glasba/
/ aplavz/

PREDESEDNIK JANKO VEBER: Cenjenim visokim gostom, poslankam in poslancem se zahvaljujem za izkazano pozornost in čast, posebej se zahvaljujem mladim glasbenim ustvarjalcem, zboru Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana pod vodstvom profesorice Katarine Pustinek Rakar, in trobilnemu ansamblu Akademije za glasbo v Ljubljani pod taktirko profesorja mag. Dušana Kranjca.

/ aplavz/

Hvala tudi poveljniku zastavonoš, praporščaku Andreju Jurjeviču, in zastavonošam ter vsem sodelavkam in sodelavcem, ki so pomagali pri pripravi in izvedbi slavnostne seje.

Spoštovane državljanke in državljani, spoštovani visoki gostje, še enkrat iskrene čestitke ob dnevu državnosti.

S tem tudi zaključujem slavnostno sejo Državnega zbora ter vas vabim na krajši sprejem v preddverje velike dvorane. Hvala in lep večer še naprej.

Slavnostna seja je bila končana 24. junija 2013 ob 20.26.